

5. Сергиенко Ю. П. *Специальная физическая подготовка в системе профессионального обучения специалистов налоговой милиции : автореф. дис. ... канд.наук по физ. воспитанию и спорту* : 24.00.02 / Сергиенко Юрий Петрович. – Харьков, 2005. – 19 с.

6. Яреценко О. А. *Обґрунтування змісту і організації спеціальної фізичної підготовки курсантів вищих навчальних закладів МВС України : автореф. дис. ... канд. наук з фізичного виховання та спорту* : 24.00.02 / Яреценко Олег Артурович. – Харків, 2008. – 20 с.

Одержано 04.05.2016

У роботі відображено розробка і впровадження в практику професійної підготовки майбутніх співробітників поліції методики підвищення психологічної та спеціальної фізичної готовності до виконання професійних завдань.

УДК 351.74

О. М. Івлєв,

*кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
кафедри соціально-гуманітарних дисциплін*

Донецького юридичного інституту МВС України, м. Кривий Ріг;

О. А. Моргунов,

кандидат юридичних наук, доцент,

завідувач кафедри спеціальної фізичної підготовки

Харківського національного університету внутрішніх справ

УДОСКОНАЛЕННЯ СЛУЖБОВОЇ ПІДГОТОВКИ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЗАСОБАМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ (НА ПРИКЛАДІ ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ)

Розглянуто досвід дистанційного навчання, який можливо застосовувати при організації та проведенні занять у системі службової підготовки патрульних Національної поліції України.

Ключові слова: *дистанційна освіта, поліція, службова підготовка.*

Вступ. Прискорена початкова підготовка патрульних Національної поліції України протягом 2–3 місяців, безумовно, є недостатньою. Це впливає на ефективність їх службової діяльності, про що свідчать матеріали засобів масової інформації. Аналіз програм підготовки патрульних в інших країнах вказує на термін, як мінімум, у двічі більший.

Отриманні знання та сформовані уміння під час початкової підготовки, потребують удосконалення та адаптації до службової діяльності [1, с. 15–16].

Наряду з цим, специфіка службової діяльності має тенденцію до змін під впливом розвитку злочинності, що пов'язано з розвитком науково-технічного прогресу, змінами у суспільстві та інших чинників [2, с. 414–416].

Все це вимагає постійного та оперативного удосконалення рівня професійної підготовленості поліцейських.

Мета дослідження – удосконалення службової підготовки патрульних поліцейських з урахуванням вимог сучасності. Матеріал і методи дослідження. Аналіз науково-методичних літературних джерел, нормативних документів.

Результати дослідження та їх обговорення. Система заходів, спрямованих на закріплення та оновлення необхідних знань, умінь та навичок працівника поліції з урахуванням специфіки та профілю його службової діяльності реалізується відповідно до положення про організацію службової підготовки [3, с. 1–2]. Однак, режим несення служби патрульними, відсутність певної матеріальної бази, дефіцит висококваліфікованих спеціалістів та інші фактори не дозволяють організувати систематичне навчання в повному обсязі на якісному рівні в системі службової підготовки.

З метою оптимізації засобів навчання у службовій підготовці патрульних, ми звернули увагу на таку форму навчання як дистанційне. Дистанційне навчання є провідним та всесвітньо визнаним видом навчання [4, с. 496]. Воно характеризується наступними перевагами:

1. Гнучкість. Особи які навчаються, обирають зручний час, місце та темп навчання.

2. Модульність. В основу програм закладається модульний принцип. Кожна окрема дисципліна або ряд дисциплін, які засвоєні тим хто навчається, складають цілісне уявлення про окрему предметну область. Це дозволяє з набору незалежних навчальних курсів формувати навчальний план, який відповідає індивідуальним або груповим потребам.

3. Паралельність. Навчання проводиться у сумісництві з основною професійною діяльністю.

4. Дистанційність. Відсутня залежність від відстані між викладачем та тими хто навчається.

5. Охоплення. Кількість тих хто навчається не є критичним параметром.

6. Рентабельність. Середня оцінка освітніх систем дистанційного навчання вказує, що затрати на них на 50% менш, в основному за рахунок ефективного використання наявних навчальних площ, технічних засобів інформаційних технологій, а також більш концентрованого і уніфікованого змісту навчальних матеріалів та орієнтування технологій дистанційного навчання на більшу кількість тих хто навчається [5, с. 99–100].

7. Якість навчання. Можливість залучення провідних спеціалістів для максимально можливої аудиторії з використанням мережевих систем комунікацій, концентрації інтелектуальних ресурсів на розробку доступних високоякісних навчальних матеріалів та програм, обумовлює і високий рівень професіоналізму тих хто пройшов навчання.

Запропоновані нами засоби дистанційного навчання для удосконалення тактичної підготовки патрульних поліцейських формують структуру та мають певний зміст (табл.1).

Структура дистанційного курсу

Засоби	Зміст
<i>Інформаційні матеріали</i>	Електронні підручники та посібники, лекційні матеріали, нормативно-правові акти, інструкції, рекомендації, навчальні фільми та ін., що стосується основного курсу.
<i>Банк ситуацій</i>	Фактичні ситуації які пов'язані із застосуванням поліцейського примусу, випадків нападу та протидії патрульним, інших проблемних ситуацій пов'язаних з ескалацією.
<i>Ситуаційні завдання</i>	Завдання які складені з використанням банку ситуацій із аналізом дій в них.
<i>Пакет тестів</i>	Тестові завдання для навчання, самоперевірки, атестації (проміжні та підсумковий контроль).
<i>Додаткові матеріали</i>	Інформаційні матеріали які поза межами основного курсу.
<i>Комунікація</i>	Форуми, інші форми зворотнього зв'язку.

Інформаційні матеріали необхідні для формування теоретичної бази знань у тих кого навчають. Матеріали повинні бути актуальними, якісними та відповідати меті основного курсу.

Банк ситуацій накопичується через управління поліції на місцях. Аналіз ситуацій дає змогу визначити недоліки та актуальні проблемні питання в удосконаленні підготовки патрульних, розробляти алгоритми правильних дій та використовувати їх під час навчання.

Ситуаційні завдання спрямовані на формування правильного алгоритму дій. На підставі ствердження доктора Джо Диспенза про те, що мозок не робить відмінностей між реальним і уявним, ми вважаємо, що використання таких завдань в службовій підготовці дасть змогу прискорити адаптацію отриманих знань до службової діяльності патрульними, та набути ними певний досвід.

Пакет тестів містить тести: з варіантами відповідей, «конструктор» відповідей (встановлення правильної послідовності дій), відео-тести (спрямовані на формування адекватного сприйняття ситуації, її правильній оцінці та відповідного реагування).

Додаткові матеріали спрямованні на розширення та поглиблення знань у сферах професійних інтересів.

Засоби комунікації використовуються для ведення дискусій, забезпечення безпосередньої взаємодії між тими хто навчається та фахівцями, викладачами.

Функціонування дистанційного курсу забезпечується трьома групами:

- **група розробників** складається з профільних фахівців, які розробляють та добирають інформаційні і додаткові матеріали; аналізують банк ситуацій з подальшими рекомендаціями щодо правильних дій в них; розробляють ситуаційні завдання та пакет тестів; забезпечують підтримку

комунікації через форми зворотнього зв'язку; аналізує статистику навчання та корегує курс підготовки відповідно до змін в законодавстві, вимог сучасності та специфіки регіону;

- **група наповнення** безпосередньо займається наповненням ресурсу матеріалами які надають фахівці групи розробників;

- **група підтримки** забезпечує безперебійне функціонування ресурсу в мережі та доступ до нього.

Висновки. Запропоноване нами удосконалення не забезпечить в повному обсязі тактичну підготовку патрульних. Першочергово це стосується її практичної спрямованості. Але необхідне підґрунтя у вигляді актуальних теоретичних знань, алгоритмів дій та прийнятті правильних рішень у ситуація – сформувані можливо на більш якісному рівні, а ніж при використанні засобів суто традиційного навчання.

Використання засобів дистанційного навчання в контексті службової підготовки надасть наступні переваги:

1. Патрульні самостійно обирають час для навчання, здійснюють самоконтроль рівня засвоєння матеріалу та своєї підготовки – це забезпечує свідомий підхід до навчання та надає економію часового ресурсу.

2. Певна економічна вигода у зв'язку з відсутністю необхідності забезпечення та утримання матеріальної бази для традиційної форми навчання, зменшення штатної чисельності викладацького складу.

3. Якість навчання забезпечується можливістю залучення висококваліфікованих фахівців для всієї аудиторії, та доступністю інновацій в навчанні.

4. Спираючись на статистичні данні які надає ресурс, група розробників коригує навчання за змістом та строками (виявляють недоліки за результатами тестів, проблемних ситуацій які надходять до банку), з урахуванням типовості проблем конкретної області, управління, батальйону чи роти. Такий підхід забезпечує тісний зв'язок з практикою, а також гнучкість, оперативність та відповідність навчання вимогам сьогодення.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку полягають в науково-практичному обґрунтуванні запропонованих засобів дистанційного навчання в службовій підготовці патрульної поліції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Павлушенко В. М. *Психолого-педагогічні умови адаптації майбутніх офіцерів ВВ МВС України до професійної діяльності* : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Павлушенко Валерій Михайлович. – Хмельницький, 2003. – 18 с.

2. *Кримінологія* : учебник для вузов / под ред. В. Д. Малкова. – 27-е изд., перераб. и доп. – М. : Юстицинформ, 2006. – 528 с. – (Серия «Образование»).

3. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : наказ МВС України від 26.01.2016 № 50 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 22. – Ст. 42.

4. Сагиндыкова А. С. Актуальность дистанционного образования / А. С. Сагиндыкова, М. А. Тугамбекова // Молодой ученый. – 2015. – № 20. – С. 495–498.

5. Кюне Э. Дистанционное обучение в профессиональном полицейском образовании Саксонии: цели, условия, преимущества / Эберхард Кюне // ППД. – 2015. – № 4. – С. 97–109.

Одержано 14.04.2016

УДК 2.613.72

О. И. Камаев,

*доктор наук по физическому воспитанию и спорту
Харьковской государственной академии физической культуры;*

В. В. Колесников,

*доцент кафедры специальной физической подготовки
Харьковского национального университета внутренних дел*

СПОРТИВНЫЙ СТИЛЬ ЖИЗНИ КАК ОСНОВА ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ СОВРЕМЕННЫХ ПОЛИЦЕЙСКИХ

В сравнительном абсолютном эксперименте установлена степень влияния спортивного стиля жизни на физические, функциональные, психологические возможности и здоровье курсантов ХНУВД.

Ключевые слова: курсанты, физическая подготовка, спортивная деятельность, здоровье.

В настоящее время в условиях социально-экономической и политической нестабильности в Украине криминальная обстановка продолжает оставаться сложной, в связи с этим нагрузка на правоохранительные структуры не уменьшается. При выполнении оперативно-служебных заданий нередко возникают нестандартные и экстремальные ситуации, требующие от работника полиции профессионализма.

Современная статистика криминальных сводок свидетельствует о том, что при совершении противоправных деяний преступники все чаще и чаще пускают в ход различные виды оружия. В силу особой опасности вооруженного преступника, непредсказуемости и импульсивности его действий, специфика контактов с ним отличается довольно высокой напряженностью и интенсивностью, многоплановостью применения физического, психологического воздействия и тактико-технических